

Eduskunnalle tiedottaminen / Kokousraportti/ EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 26.11.2025

Kokous

EU:n ulkoministerien epävirallinen videokokous 26.11.2025

Kokouksen aiheena oli Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa. Kokouksen tavoitteena oli muodostaa yhteinen tilannekuva rauhanprosessista viime päivinä eri formaateissa käytyjen neuvottelujen pohjalta. Korkea edustaja Kallas korosti tarvetta EU:n yhtenäisyydelle, Ukrainan tukemiselle sekä paineen lisäämiselle Venäjää kohtaan.

Ukrainan ulkoministeri Sybiha peräänkuulutti rauhallista, omiin periaatteisiin ja tavoitteisiin keskittymisen tarvetta. Hän kertoi, että rauhansuunnitelma on mennyt hyvään suuntaan, mutta moni asia on vielä ilmassa. Venäjä ei todellisuudessa halua rauhaa ja siksi katsoi tärkeäksi lisätä painetta Venäjää kohtaan ja pakottaa Putin neuvotteluihin.

Jäsenmaat ilmaisivat tukea Ukrainaa rauhanprosessissa kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan saavuttamiseksi. Yhteistyö ja koordinaatio Yhdysvaltojen kanssa on keskeistä. Euroopan turvallisuudesta ei voi neuvotella ilman Eurooppaa. EU:ta ja Natoa koskevat kohdat tulee neuvotella eri raiteilla, ei osana käynnissä olevia neuvotteluita. Rauhanprosessin ohella EU:n tulee lisätä painetta Venäjää kohtaan sekä vahvistaa tukea Ukrainalle.

EU:n ulkoministerien epävirallinen videokonferenssi järjestettiin 26.11. Kokouksen ainoana aiheena oli Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa.

Kokouksen alussa Ukrainan ulkoministeri Sybiha antoi tilannekuvan neuvotteluista Yhdysvaltain kanssa. Rauhansuunnitelmasta on onnistuttu poistamaan joitain epäedullisia kohtia, mutta prosessi on edelleen kesken. On keskeistä, että EU:ta ja Natoa koskevat kohdat käsitellään eri raiteilla nykyisistä neuvotteluista. Suunnitelman sensitiivisimmät osiot, kuten alueuuvutuksia ja turvatakuita koskevat kohdat, neuvotellaan presidenttien Trump ja Zelenskyi kesken. Trump ja Zelenskyi haluavat rauhaa, mutta Putin ei, minkä osoittaa Venäjän jatku-neet iskut siviilikohteisiin ja energiainfraan. Putin saadaan myöntymään rauhaan ainoastaan lisäämällä painetta Venäjää kohtaan, ml. pakotekierto on puuttuminen, EU:n 20. pakotepakettin nopea valmistelu sekä pakotteiden kohdentaminen energiasektoriin. Ukraina tarvitsee lisää taloudellista tukea.

Varsinaista jäsenmaiden välistä keskustelua korkea edustaja (KEVP) Kallas viitoitti, että näkee alkuperäisen 28 kohdan rauhansuunnitelman pitkälti Venäjän heikkouden tuloksena; Venäjä ei ole edennyt rintamalla toivotusti, minkä lisäksi Venäjän talous ja energiatulot ovat laskusuhdanteessa. Venäjä pelkää seuraavia askeleita, kuten pakotteiden kiristystä (ml.

varjolaivasto) sekä sotakorvauslainaa. Rauhanprosessissa tulisi huomioida vaatimuksia Venäjää kohtaan, ts. siltä tulee vaatia mm. kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan noudattamista. Joitain myönnytyksiä rauhanprosessissa tulee tehdä, mutta ei voida hyväksyä sellaista suunnitelmaa ja sopimusta, mikä pääasiallisesti rakentuu hyökkääjään toiveiden varaan. Kallas painotti, että EU:n tulee pitää nykyinen kurssi ja keskittyä kestäväan ja oikeudenmukaiseen rauhaan Ukrainassa sekä varmistaa, että Euroopan strategiset intressit ovat osa mitä tahansa rauhansuunnitelmaa. Tarvitaan ennen kaikkea yhtenäisyyttä.

Komissaari Teresa Ribera totesi Ukrainan suvereniteetin keskeisyyden ja sen että Ukraina tulee itse päättää omasta tulevaisuudestaan ja Ukraina on valinnut EU:n ja Euroopan. Ukraina tarvitsee tukea ja EU:n tulee työskennellä rahoituskeinon löytämiseksi.

Keskustelussa kuultiin, että jäsenmaille on tärkeää Ukrainan suvereniteetin turvaaminen, Venäjän vastuuvelvollisuus, tulitauon tärkeys, paineen lisääminen Venäjälle sekä rahoitustuen edistäminen. Sotakorvauslainaa piti usea parhaana vaihtoehtona komission esittämistä malleista. EU:n tulee olla mukana rauhanprosessissa ja rauhaa Ukrainassa koskevissa keskusteluissa sekä ilmaista omat huolensa. On hyvä, että EU tukee Ukrainaa aktiivisesti rauhanprosessissa kestäväan ja oikeudenmukaisen rauhan saavuttamiseksi. Alkuperäinen 28 kohtainen suunnitelma nähtiin pitkälti Ukrainan ja Euroopan kannalta huonona sekä Venäjän tavoitteita edistävänä. Yhteistyön ja koordinaation tärkeyttä Yhdysvaltojen kanssa painotettiin.

Suomi katsoi, että tilanne on haastava, sillä Venäjä ei ole osoittanut halua lopettaa sotatoimia. Rauhanneuvottelujen alla olisi saavutettava pitävä tulitauko. Rauhanratkaisulla on laajoja vaikutuksia meihin kaikkiin, joten sen sisältö on meille tärkeä. Ukrainan, uhrin, ei tulisi hyväksyä heikennyksiä suvereniteettiin tai asevoimiin, sen sijaan rajoituksia tulisi kohdistaa hyökkääjään. EU:ta ja Natoa koskevat kohdat tulee käsitellä erillisillä raiteilla, ei osana näitä neuvotteluita. On tärkeää, että Yhdysvallat on mukana turvatakuissa. EU:n Ukraina -tukipäätöksen tulee edetä nopeasti ja sekä siinä, että sotilaallisen tuen osalta, huomioida reilu taakanjako. Suomi on valmis lisäämään pakotteita Venäjälle ml. varjolaivastoon.

Suomen edustajat
Ulkoministeri Elina Valtonen ja virkavaltuuskunta

Asiakirjat
Napsauta tähän ja kirjoita keskeisimpien kokouksessa käsiteltyjen asiakirjojen asiakirjanumerot ja tarvittaessa nimet

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite